

A Ramsari Egyezmény Magyar Nemzeti Bizottságának (továbbiakban: Bizottság)
véleménye a fertőrákosi vízitelep beruházásról

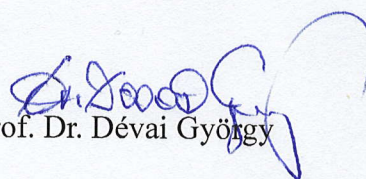
(a 2025. május 29-ei fertőrákosi ülésen megvitattak, továbbá a Bizottság tagjai által
elektronikus levelezésben tett utólagos észrevételek alapján 2025. június 5-én véglegesített
vélemény)

1. A Bizottság véleménye szerint a Fertő – mint Európa legnagyobb szikes víztere – egyedi és különleges értéket képvisel, ezért továbbra is kiemelt védelmet kell élveznie.
2. A víztér ökológiai típusának, azaz a fertő-jellegnek és a szikes karakternek a megőrzése alapvető fontosságú a Fertő teljes területén, ezért az ezeket bármilyen formában veszélyeztető beavatkozásokat a Bizottság nem javasolja engedélyezni.
3. A Fertő európai jelentőségű szikes jellegének megőrzése, valamint az ilyen karakterű élőhelyek kezelése, fejlesztése és helyreállítása szempontjából iránymutatónak tartjuk a mellékelt szakmai publikációkban (Boros et al., 2020; Boros és Vörös, 2025) foglalt hidroökológiai és természetvédelmi alapelveket és javaslatokat.
4. A Bizottság fontosnak és előremutatónak tartja, hogy véleményének megismerésére és a Ramsari Egyezmény sok szakmai szempontot felölelő ismeretanyagának beépítésére már az új koncepció kialakításának fázisában sor került. A Bizottság a bemutatott kutatások és a helyszíni terepszemle alapján megnyugtatónak találja a természetvédelmi monitorozás eredményeit, azok alapján megállapítja, hogy a beruházás eddigi megvalósítása nem okozott jelentős negatív hatást a Fertő Ramsari terület természetvédelmi állapotában, sőt, egyes változások pozitívan értékelhetők, ilyen például a sekélyvizes élőhelyek létrehozása, úgymint az új ökológiai élőhelynek számító tocsogós felszínek létrejötte vagy az övcsatorna kialakítása.
5. A Bizottság üdvözli a korábbinál kisebb mértékű, a természetvédelmi szempontokkal összehangolt beruházás megvalósítását. A Bizottság szintén támogatja a fejlesztési koncepció szakaszosan és széles körű társadalmi bevonással történő előkészítését, tervezését és kivitelezését. Ez a megoldás segítheti, hogy a beruházás tervezői és kivitelezői a lehető legjobban figyelembe tudják venni a szakterületi ajánlásokat, a természetvédelmi monitorozás tapasztalatait, továbbá a társadalmi visszajelzéseket és igényeket.
6. A Fertő a „Neusiedler See-Seewinkel – Fertő-Hanság határon átnyúló Ramsari terület” része, ennek kapcsán a Bizottság hangsúlyozza, hogy az 1-3. pontokban megfogalmazott elvek betartását a Fertő egészére kell érteni.
7. A Bizottság véleménye szerint fokozott figyelmet kell fordítani mind a vízi, mind a vízparti létesítmények kialakításánál a biodiverzitás-védelem várható alakulásának szakszerű és élőlényközpontú kialakítására, az ökológiai csapdák elkerülésére.
8. A Bizottság elfogadja, hogy a Fertő magyarországi részén az ökoturisztikai célú fejlesztés jogos társadalmi igény, de folytatása csak a fenti elvek maximális

figyelembe vételével történhet. A Bizottság megalapozottnak tartja a fejlesztési terület és a Fertő egészének ökológiai szempontból történő külön kezelését, mivel a korábbi tapasztalatok alapján a kettő összemosása árt a fejlesztés társadalmi megítélésének.

9. Az ökoturisztikai fejlesztés részeként javasoljuk, hogy hangsúlyozottan jelenjen meg a Fertő – mint Európa legnagyobb szikes víztere – példáján a Pannon-ökorégióra jellemző unikális, Magyarországon ex lege védett szikesek megfelelő színvonalú, különleges értékeikhez és ökológiai jelentőségükhöz mért bemutatása.
10. A Bizottság egyetért azzal, hogy a Fertő hazai területén is legyen kijelölt helyszín a víziturizmus számára, továbbá azzal is, hogy erre egyedül a fertőrákosi beruházási terület alkalmas, hiszen a terület funkciója már a védetté nyilvánítás előtt is ez volt. A Fertőrákosnál megkezdett beavatkozás új szempontú, a fenti elveket betartó és tájba illő befejezése kívánatos, mégpedig oly mértékben, hogy az a teljes magyar Fertő-térség igényeit kielégítse. A Fertő egyéb hazai részein pedig a természeti értékek megőrzésének prioritást kell élveznie a bemutatási, hasznosítási funkciókkal szemben.
11. A Bizottság javasolja, hogy az új koncepció kialakítása után a kormányzat minél előbb küldjön tájékoztatást az Európai Bizottság és az UNESCO Világörökség Központ számára, hogy a folyamatban lévő eljárásokat mielőbb, megnyugtató módon le lehessen zárni.

2025. június 5.

Prof. Dr. Dévai György